

Handreiking participatie

voor aanvragers van een vergunning

Wie moet u bij uw plan betrekken?

Handreiking participatie

Leeswijzer

In deze handreiking geven wij u informatie over wat u moet doen als u een vergunning nodig heeft voor uw plan. U vindt informatie over:

- Wat wij verstaan onder participatie.
- Wie u bij uw plan moet betrekken.
- Welk niveau van participatie gewenst is.
- Een 'Quickscan participatie' om snel de invloed van uw plan op de omgeving te testen.
- Welke vormen van participatie er zoal zijn.
- Wat u in het participatieplan vermeldt.
- Hoe u belanghebbenden bij uw plan betreft.
- Wat u in een verslag van een gesprek vermeldt.
- In welke gevallen participatie verplicht is en
- Hoe de gemeente uw vergunningaanvraag beoordeelt.

Participatie

Stel: u heeft een plan. U wilt bijvoorbeeld een nieuwe garage bij uw huis bouwen. Of misschien heeft u een groter plan, zoals het bouwen van een appartementencomplex. In deze gevallen heeft u een vergunning nodig.

De gemeente Noordwijk vindt het belangrijk dat u als initiatiefnemer (iemand die een plan wil uitvoeren) de omwonenden goed en op tijd betreft bij uw plan. Door uw plan te bespreken en door samen te werken met 'belanghebbenden'. Belanghebbenden zijn bijvoorbeeld buurtbewoners, ondernemers, bewonersverenigingen, een belangengroep, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

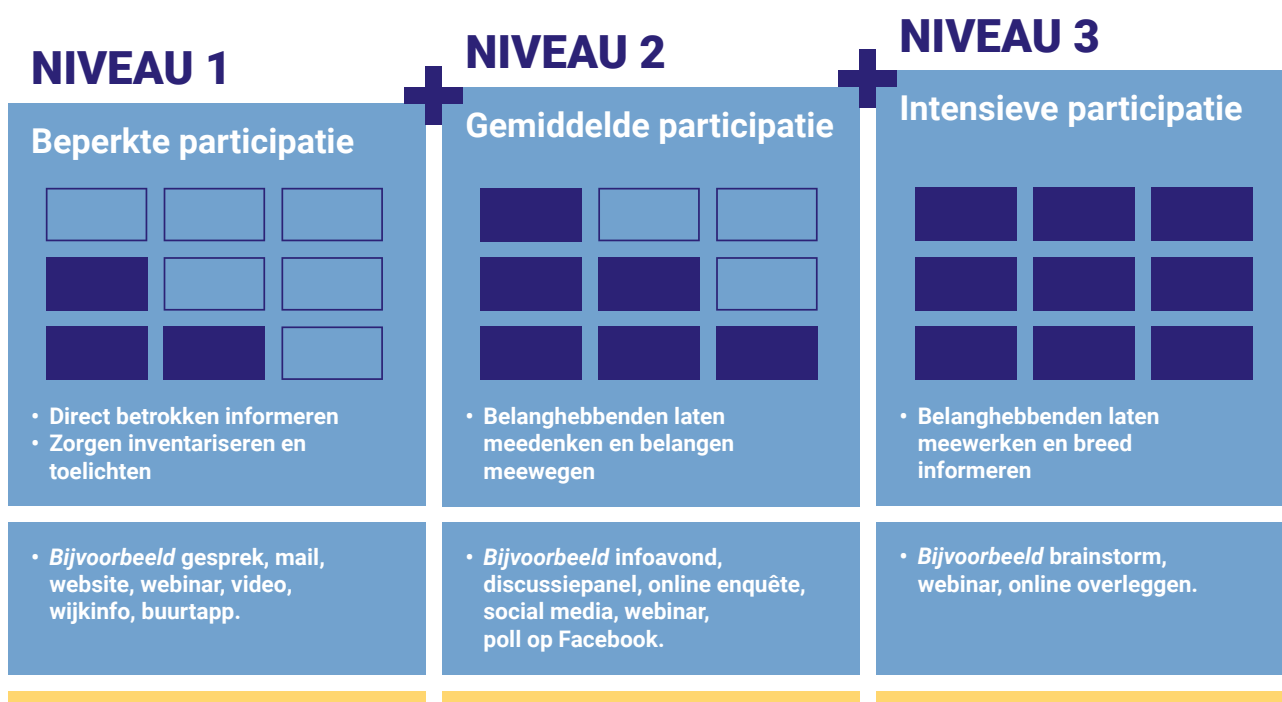
Deze deelname van belanghebbenden aan een plan noemen we participatie.

Door participatie zorgt u ervoor dat u in een vroeg stadium alle belangen, meningen, kennis en creativiteit van belanghebbenden kent. U kunt uw plan beter maken door bezwaren en goede ideeën met elkaar te bespreken. Zo is er meer kans op steun van de omgeving en minder kans op weerstand.

Niveaus van participatie

Een klein plan heeft over het algemeen op minder mensen invloed dan een groot plan. Daarom geldt: hoe groter een plan is, hoe belangrijker het is om inwoners te laten deelnemen/participeren.

Er zijn 3 niveaus van participatie mogelijk. Zie de figuur hieronder.

Niveau 1: beperkte participatie

Bij beperkte participatie informeert u de direct betrokkenen over uw plan. U kunt hierbij denken aan de direct omwonenden. U licht uw plan toe en inventariseert de reacties/eventuele zorgen.

Aangezien u initiatiefnemer van het plan bent, heeft de gemeente hier de rol van 'meedoener', als facilitator/vergunningverlener.

Niveau 2: gemiddelde participatie

Bij gemiddelde participatie informeert u belanghebbenden over uw plan. U laat de belanghebbenden meedenken.

Vervolgens weegt u de belangen af en past u uw plan daar eventueel op aan.

Belanghebbenden kunnen zijn:

- direct omwonenden
- mensen die in de buurt wonen
- ondernemers in de buurt
- wijkverenigingen
- mogelijke gebruikers, huurders of kopers
- instanties of personen die u nodig heeft om uw plan te realiseren, zoals bijvoorbeeld het waterschap, de architect, de aannemer
- maatschappelijke organisaties en
- belangenverenigingen.

Aangezien u initiatiefnemer van het plan bent, heeft de gemeente hier de rol van 'meedoener' (facilitator) en van bevoegd gezag (vergunningverlener).

Niveau 3: intensieve participatie

Bij intensieve participatie is het goed als nog niet alles vaststaat als u met belanghebbenden in gesprek gaat. U laat de belanghebbenden meedenken over uw plan. U laat hen alternatieven zien en inventariseert de ideeën die er zijn.

Vervolgens kijkt u of uw plan beter kan maken met de inbreng van de mensen die participeren.

Belanghebbenden kunnen zijn:

- direct omwonenden
- mensen die in de buurt wonen
- ondernemers in de buurt
- wijkvereniging
- mogelijke gebruikers, huurders of kopers
- instanties of personen die u nodig heeft om uw plan te realiseren, zoals bijvoorbeeld het waterschap, de architect, de aannemer
- maatschappelijke organisaties en
- belangenverenigingen.

Aangezien u initiatiefnemer van het plan bent, heeft de gemeente hier de rol van 'meedoener' (facilitator) en van bevoegd gezag (vergunningverlener).

Vormen van participatie

Een klein plan heeft over het algemeen op minder mensen invloed dan een groot plan. Daarom geldt: hoe groter een plan is, hoe belangrijker het is om inwoners te laten deelnemen/participeren. Dat kan op verschillende manieren:

- gesprek
- website
- webinar
- filmpje
- wijkinformatie
- buurtapp
- informatiebijeenkomst
- brainstormsessie
- discussiepanel
- online overleggen
- online enquête of poll
- sociale media.

Onderdeel vergunningaanvraag

U bent als de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk voor de participatie. Wij raden u aan om belanghebbenden altijd te laten participeren. Of het nu om een klein of een groot plan gaat. Participatie is in een aantal gevallen zelfs verplicht. Participatie is dan een onderdeel van de vergunningaanvraag. (Wettelijk is de participatie pas onderdeel van de vergunningaanvraag vanaf het ingaan van de Omgevingswet. Dit is waarschijnlijk vanaf 1 januari 2024.) In de bijlage van deze handreiking vindt u een lijst van gevallen waarin participatie verplicht is.

Beoordeling participatie bij vergunningaanvraag

Bij de vergunningaanvraag kijkt de gemeente naar hoe u de participatie heeft georganiseerd.

De gemeente let hierbij op het volgende:

- Wie heeft u betrokken bij uw plan?
- Hoe heeft u deze belanghebbenden bij het plan betrokken?
- Past het toegepaste participatieniveau bij het plan?
- Wat heeft u gedaan met de resultaten van de participatie?

Dit staat beschreven in het participatieplan en het participatieverslag. Deze heeft u met de vergunningaanvraag naar de gemeente gestuurd. (Wij komen hierop terug in het stappenplan participatie.)

Goede participatie helpt, maar betekent niet dat u direct een vergunning krijgt. De gemeente kijkt namelijk ook naar andere zaken. Bijvoorbeeld naar de regels die gelden voor het plan dat u wilt uitvoeren. Ook blijven de officiële inspraakprocedures en de mogelijkheid voor bezwaar en beroep bestaan. Maar door een goed gesprek met de omgeving, kunt u het plan beter maken. Ook is er dan meer kans op steun van de omgeving (draagvlak). Het kan zijn, dat de gemeente vindt dat u de omgeving niet voldoende bij uw plan heeft betrokken. In dat geval kan de gemeente besluiten om zelf nog te participeren. Hierdoor kan het besluit over de vergunningverlening langer duren.

Stappenplan participatie

U kunt met de volgende 8 stappen nagaan wie u kunt betrekken bij uw plan. Ook krijgt u met het stappenplan inzicht in het niveau van participatie.

Stap 1: Bedenk wie er iets gaat merken van uw plan

Eerst gaat u na wie er iets van uw plan gaat merken. Daarna kijkt u wie u nodig heeft om uw plan voor elkaar te krijgen. Zo krijgt u een goed beeld van de 'belanghebbenden'.

Voorbeeld:

Wanneer u bijvoorbeeld een garage gaat bouwen, kunnen de burens tijdens de bouw geluidsoverlast hebben. De burens zijn in dit geval de 'belanghebbenden'. Maar wanneer u uw bedrijf wilt uitbreiden, kan dit gevolgen hebben voor meer buurtbewoners en voor nabijgelegen bedrijven.

Kortom, hoe groter de gevolgen van uw plan zijn, hoe groter het aantal belanghebbenden. Zorg ervoor dat iedereen die belang heeft bij uw plan de kans krijgt om aan de participatie deel te nemen.

Stap 2: Voer de 'Quickscan participatie' uit

De 'Quickscan participatie' is een snelle test. Met deze test kunt u onderzoeken of uw plan invloed heeft op de omgeving van belanghebbenden. Ook ziet u welke vorm van participatie gewenst is.

Stap 3: Maak een participatieplan

In een participatieplan schrijft u op hoe u de participatie gaat uitvoeren. Hiervoor kunt u de uitslag van de 'Quickscan participatie' gebruiken.

In dit plan staat:

- Wat houdt het plan dat u wilt uitvoeren in?
- Welk niveau van participatie wilt u gebruiken?
- Met wie gaat u in gesprek en waarover?
- Kunt u al iets laten zien van het plan dat u heeft?
- Op welke manier organiseert u participatie?
- Hoe gaat u om met de mening van belanghebbenden?
- Wat is de planning?

Stap 4: Nodig de belanghebbenden uit

U bent als initiatiefnemer verantwoordelijk voor het organiseren van het gesprek. Het is verstandig om belanghebbenden ten minste 2 weken voordat het gesprek plaatsvindt uit te nodigen. Informeer eerst de direct omwonenden. Ga daarna in gesprek met alle andere belanghebbenden. Wanneer u een groot plan heeft, kan het zijn dat er meerdere keren overleg nodig is.

Stap 5: Ga in gesprek

Het is belangrijk om op een goede manier in gesprek te gaan met uw omgeving.

U bepaalt zelf hoe u dat doet. Enkele tips:

- Overleg op een neutraal terrein of bij de burens thuis.
- Toon hoe het plan er uit komt te zien.
- Geef aan waarmee u al rekening heeft gehouden als het gaat om het gebied waar u uw plan wilt uitvoeren. Geef de deelnemers de kans om hierover mee te denken.
- Probeer er achter te komen wat de belangen, bezwaren of zorgen zijn. Achterhaal ook wat betrokkenen samen belangrijk vinden en welke ideeën de omwonenden hebben.
- Geef aan of u wel of niet iets met de opmerkingen kan doen en waarom. Soms zijn er namelijk regels waarmee u rekening moet houden.
- Maak goede afspraken over het vervolg.
- Houd contact tijdens het proces. Doe dat open en eerlijk. Niet alleen voordat u een vergunning aanvraagt, maar ook tijdens de uitvoering van uw plan.

Stap 6: Maak een verslag van elk gesprek

Het is belangrijk dat u een participatieverslag maakt van elk gesprek dat u voert. Schrijf in dit verslag op:

- Waar en wanneer het gesprek was.
- Wie u daarvoor heeft uitgenodigd.
- Wie er aanwezig waren (presentielijst bijhouden).
- Wie zich hebben afgemeld.
- In het kort wie wat gezegd heeft.
- Of er veel of weinig steun (draagvlak) is voor het plan.
- Welke onderdelen van het plan of welke alternatieven op steun kunnen rekenen.
- Welke onderdelen van het plan op minder of geen steun kunnen rekenen.
- Welke afspraken u heeft gemaakt.
- Wat u heeft gedaan met de resultaten van de participatie. Heeft de inbreng van de belanghebbenden bijvoorbeeld geleid tot aanpassing van uw plan en op welke manier?
- Wilt u het plan aanpassen? Laat dit aan de belanghebbenden weten. Als u ervoor kiest om het plan niet aan te passen, beschrijf dan waarom u daarvoor kiest.

Stap 7: Verstuur het verslag

Stuur het verslag naar alle deelnemers aan het gesprek, de belanghebbenden.

Stap 8: Vraag uw vergunning aan

Vraag uw vergunning aan. Voeg hieraan het participatieplan en het verslag toe. Hierdoor kan de gemeente een weloverwogen besluit nemen.

Bijlage

Lijst verplichte participatie

In welke gevallen is participatie verplicht?

De gemeenteraad van Noordwijk heeft hiervoor onderstaande lijst vastgesteld. In deze gevallen (1 tot en met 7a) is ook de uitgebreide procedure van toepassing.

Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met de gemeente.

1. Woningbouw

- a. De realisatie van 3 woningen (nieuwbouw) of meer in bestaand stedelijk gebied, die conform de segmentering zoals opgenomen in de vastgestelde Woonvisie worden gerealiseerd;
- b. De realisatie van 3 woningen (nieuwbouw) of meer in bestaand stedelijk gebied, die niet conform de segmentering zoals opgenomen in de vastgestelde Woonvisie worden gerealiseerd;
- c. Het oprichten van 1 woning of meer buiten bestaand stedelijk gebied, (met dien verstande dat het oprichten van bedrijfswoningen niet onder deze bepaling valt);
- d. Vergroting woningen buiten bestaand stedelijk gebied als deze daardoor groter worden dan 750 m³.

2. Agrarische bedrijvigheid

- a. Het (nieuw)vestigen van een agrarisch bedrijf, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde visie of beleidskader, mits daarin een concreet toetsingskader is opgenomen.

3. Bedrijvigheid

- a. Het (nieuw)vestigen van een bedrijf buiten bestaand stedelijk gebied, op gronden die gelegen zijn buiten een bestaand bedrijfsterrein of bedrijfsperceel, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde visie of beleidskader, mits daarin een concreet toetsingskader is opgenomen.
- b. Oprichten, uitbreiden van bedrijvigheid in milieucategorie 3 en hoger, binnen bestaand stedelijk gebied.

4. Overige voorzieningen

- a. Het vestigen van een voorziening voor educatieve, sociale, medische, culturele, levensbeschouwelijke, sport, recreatieve doeleinden, binnen bestaand stedelijk gebied, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde visie of beleidskader, mits daarin een concreet toetsingskader is opgenomen.

5. Verkeer en infrastructuur

- a. Grootchalige wijziging, reconstructie, en/of aanleg van weginfrastructuur en/of waterhuishoudkundige voorzieningen, tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde visie of beleidskader, mits daarin een concreet toetsingskader is opgenomen.

6. Duurzame energie

- a. De bouw van windmolens en de aanleg van velden met zonnepanelen, voor bedrijfsmatig (-niet particulier-) gebruik.

7. Antenne-installaties

- a. Het oprichten of veranderen van een antenne-installatie hoger dan 40 meter.